

První paprsky vycházejícího slunce se ještě ani nedotkly obzoru. Giacomo je však už vzhůru. Vydal se svému Mistrovi pro mléko a cestou našel zraněné ptáče. Jeho pán, Mistr Leonardo, bude jistě vědět, jak ho vyléčit. Tráví celé noci studiem netopýřích křídel a má jich doma opravdu požehnaně. Slouží mu jako modely k létajícím strojům, které navrhuje, a proto nechce, aby se jich Giacomo dotýkal. Ale včera tento zákaz stejně porušil. A Leonardo mu vyčinił.

Vyhubováno od něj dostává celkem často. Jednou si dokonce Mistr na papírek napsal: *Rok 1490. Nastěhoval se ke mně Giacomo. Je mu deset let. Je to zlodějíček, lhář a nenasyta.*

Stálo tam ještě: *Jí za dva a škody napáchá za čtyři*, což Giacoma velice zarmoutilo. Dnes se ale rozhodl sekat dobrotu. Nechce, aby ho Leonardo poslal pryč. Líbí se mu u něj. A navíc platí za významného muže. „Je to génius,“ říkají ti, co ho znají. Dokonce i Ludovico il Moro, vévoda, který vládne v Miláně a pro něhož Leonardo pracuje. Giacomo neví, co přesně slovo génius znamená. Ví ale, že jeho mistr umí všechno lépe než ostatní. V jednom kuse promýšlí, kreslí a sestavuje nové přístroje, třeba určené k chůzi po vodě, hraje na harfu, dokáže psát oběma rukama odpředu dozadu, a hlavně maluje. Mimo jiné zpodobuje lidi, které nikdy předtím neviděl, například Pannu Marii a svatou Annu.

Právě teď se mu ale pod rukama rodí portrét opravdové ženy jménem Mona Lisa.

Pokaždé když přijde, je to veliká sláva. Leonardo svolá muzikanty a šašky, aby ji bavili. Možná proto má na rtech, když mu sedí modelem, ten zvláštní jemný úsměv.

Leonardo ho teď přenáší na plátno.

„Proč jí nepřimalujete i nějaké šperky?“ ptá se Giacomo.

„*Krásná tvář poutá více pozornosti než složité ornamenty. A je důležitější ukázat, co mají lidé ve svém nitru,*“ odpovídá mu Leonardo.

„Rozumím. Pročpak ale malujete na pozadí krajinu, která ve skutečnosti neexistuje?“ nedá se odbýt Giacomo.

Přesto se mu obraz velmi líbí. A jako všichni ostatní žasne nad tím, jak si Leonardo dokáže představit údolí a hory seshora, i když se mu zatím nepovedlo dokončit létací stroj. Takhle je přece mohou vidět jen orli.

Leonardo se pustí do vysvětlování až poté, co Mona Lisa odejde:

„*Malíř se v lecčem podobá Bohu: pokud chce vidět strašné a děsivé věci, nebo něco směšného či zábavného, může si to vytvořit. Když chce chládek v parnu nebo teplo v třeskuté zimě, může toho docílit. A stejně to platí i tehdy, chce-li vidět krajinu nebo moře z vrcholku hory.*“

„Pokud je to opravdu tak, taky se chci stát malířem,“ nadšeně prohlásí Giacomo.

Leonardo se pousměje: „*Mnoho lidí by si přálo stát se malíři. Přitom kreslí jako děti, aniž by si povšimli stínů, které je obklopují,*“ vysvětluje.

Giacomo tomu nerozumí. „Proč mluví o *stínech*? Věci přece vrhají pouze jeden stín a ten je vidět jen tehdy, když jasně svítí slunce. A proč by se něco takového mělo vůbec malovat?“ ptá se sám sebe. Rád by tomu porozuměl. Když tedy dalšího rána přijdou Leonardovi studenti, zůstane a tajně poslouchá. Slyší, jak jeho Mistr vysvětluje:

„Existují stíny více či méně tmavé, jasné a ještě jasnější – vše záleží na síle světla. Světlo, které na věci dopadá, může pocházet ze slunce, z měsíce, z plamene nebo...“

Giacomo mu rozumí, a to se nemusí ani nijak zvlášť soustředit. Stačí se dobře dívat. Pozoruje slunce, které ozařuje nádhernou stříbrnou krabičku na stole. Včera tu určitě neležela. Giacomo by si ji rád vzal, ale nemůže se ubránit pocitu, že ho z malířského stojanu pozoruje Mona Lisa se svým zvláštním úsměvem, kterým jako by mu říkala: „Moc dobře víš, že tě vidím.“

Až když Leonardo projde kolem stojanu a zacloní její úsměv svým tělem, Giacomo krabičku popadne...

... a odběhne do stájí, aby ji tam ukryl do sena.

V krabičce se ale začne něco hýbat. Že by to byl netopýr? Nebo snad něco jiného? Pomalu nadzvedne víčko, načež zděšeně vykřikne: „Pomoc, drak!“

Leonardo výkřik slyší, přispěchá k dítěti – a propukne v smích!

Vtípek, který si na Giacoma předchozí den připravil, vyšel!

Dobře věděl, že chlapec krabičku ukradne a bude ji chtít prodat, aby si mohl koupit sladkosti, stejně jako už několikrát předtím. A tak dovnitř zavřel velkou zelenou ještěrku, které připevnil na záda netopýří křídla a na hlavu kohoutí hřebínek.

Teď se při pohledu na vyděšeného zlodějíčka královsky baví. Ostatní služebnictvo, které se mezitím na místo také seběhlo, se podivuje, proč si Leonardo toho malého čerta pořád nechává u sebe.

„Bude to nejspíš tím, že je hezký, a když mistr maluje anděly, sedí mu modelem,“ hádají někteří. „Ne, to proto, že chce všemu přijít na kloub – včetně povahy tohoto dítěte,“ namítají jiní.

Giacomo ale přemýšlí, co by mohl udělat, aby svůj hřích odčinil.

Tentokrát mu však Leonardo nedá za vyučenou. Naopak, zlobí se sám na sebe za to, že zelenou ještěrku trápil. „*Ten, kdo nemá úctu k životu ostatních, si nezaslouží ani ten svůj,*“ bručí, zatímco odstraňuje falešná křídla a pouští zvířátko na svobodu. A pak, zničehonic, nakáže Giacomovi, aby s ním šel na trh.

